
Rekenkamerbrief over de Spotdag

Aanleiding

De Rekenkamercommissie Brummen-Voorst heeft in november 2017 meegedaan aan de landelijke Spotdag van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) en de Algemene Rekenkamer. Het doel van de Spotdag is om landelijk een relevant thema te onderzoeken waarbij de rekenkamer gemeenschap haar krachten bundelt. In 2017 was het thema “de burger als armchair auditor” (de burger als controleur vanuit de leunstoel). In de maand november werd er in het hele land onderzoek gedaan naar hetzelfde thema. Centrale vraag was: ‘Wat willen burgers weten over de manier waarop de overheid geld uitgeeft en de keuzes die daarin gemaakt worden?’

Methode

De Rekenkamercommissie heeft meegedaan aan de Spotdag, om ervaring op te doen met een dergelijk landelijk onderzoek. De NVRK had een ‘toolbox’ samengesteld met een digitale vragenlijst. De Rekenkamercommissie heeft ervoor gekozen de deelnemers aan de cursussen Politiek Actief voor inwoners te benaderen als focusgroep voor het onderzoek. Aan alle deelnemers zowel in Voorst als Brummen is een digitale vragenlijst toegestuurd. Tevens werden alle deelnemers uitgenodigd voor een groepsinterview. Hier hebben in Brummen vier deelnemers aan deelgenomen. De Rekenkamercommissie heeft gebruik gemaakt van de digitale vragenlijst uit de toolbox. Omdat de Rekenkamercommissie de uitkomsten hiervan wilde bespreken met de focusgroep werd de digitale vragenlijst door de Rekenkamercommissie zelf uitgezet en niet landelijk via de NVRK. Voor het groepsinterview zijn ook andere vragen toegevoegd.

Informatie uit het onderzoek

De informatie die met de digitale vragenlijsten is opgehaald treft u als bijlage 1 aan. Tevens treft u een verslag aan van het groepsinterview in Brummen. Dit is bijlage 2. Op 31 januari 2018 was een terugkomdag bij de Algemene Rekenkamer waar de voorzitter van de Rekenkamercommissie Carlo van Dijk aanwezig is geweest. De informatie in Brummen bleek weinig af te wijken van het landelijke gemiddelde. Op deze landelijke dag werd ook een onderzoek van de Universiteit Utrecht gepresenteerd. Hierin werd onder andere geconstateerd dat het voor burgers zeer moeilijk is om ‘controleur’ te zijn omdat informatie niet op één plek beschikbaar is, onderling niet vergelijkbaar is, niet trendmatig beschikbaar is etcetera. Ook is onduidelijk aan wie een dergelijke ‘controleur’ dan zijn informatie zou moeten leveren.

Observaties van de Rekenkamercommissie

De Rekenkamercommissie is achteraf gezien vooral heel tevreden met het feit dat er is gekozen voor een focusgroep en de kwalitatieve methode van het groepsinterview. Bovendien was het nuttig dat de Rekenkamercommissie met de deelnemers over de uitkomsten van de digitale vragenlijst kon praten. Dit geeft diepte aan een dergelijk gesprek.

De deelnemers wilden – net zoals elders in Nederland – graag of heel graag weten hoe de gemeente het geld besteedt en wat de gemeente er mee bereikt. Men is vooral in de onderwerpen zorg, veiligheid en beheer en onderhoud geïnteresseerd. De Rekenkamercommissie vond met name de groepsinterviews nuttig om te zien welke vragen onder inwoners leven. Dat zijn vooral vragen over de eigen leefomgeving, verkeer en

duurzaamheid. De deelnemers stellen daarnaast vooral persoonlijk contact en het aanspreekbaar zijn van raadsleden en bestuurders heel erg op prijs.

De Rekenkamercommissie vond het leuk dat een medewerker van de Algemene Rekenkamer bij beide groepsinterviews aanwezig is geweest. Dit was voor beide kanten leerzaam. De Rekenkamercommissie is wat minder enthousiast over de ondersteuning van de NVRP en de terugkoppeling van de landelijke resultaten. Inmiddels is gebleken dat de Spottedag volgend jaar niet gehouden zal worden.

Ter afsluiting

Het uitvoeren van audits door burgers is een volgende en logische stap in burgerparticipatie. Wil een gemeente dit goed vorm geven dan zal daar inderdaad een en ander op ingericht moeten worden. De les die uit dit traject geleerd kan worden is dat ook dit alleen in samenspraak met inwoners kan. Het gaat dan zowel om het formuleren van een onderzoeksvraag voor een audit als het beschikbaar stellen van informatie en het aanspreekbaar zijn van de gemeente op de uitkomst.

Wij vertrouwen er op, dat we u met onze observaties van dienst zijn geweest.

Met vriendelijke groet,

drs Carlo van Dijk,
Voorzitter Rekenkamercommissie Voorst

9 april 2018

Bijlagen:

1. Uitslagen digitale vragenlijsten in Brummen en Voorst
2. Verslag van het groepsinterview in Brummen
3. Terugkoppeling landelijke resultaten

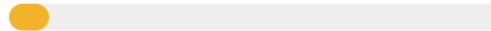
Rekenkameronderzoek 'De burger als armchair editor'

Fijn dat u mee wilt doen aan deze enquête ter voorbereiding op de gespreksavonden op 14 en 16 november 2017. De rekenkamercommissie van de gemeente Brummen en Voorst is benieuwd hoe u denkt over de informatie die de gemeente u geeft over waar zij haar geld aan uitgeeft.

Deze vragenlijst is van de lokale rekenkamercommissie. Deze commissie controleert of de gemeente doet wat ze zegt, en of dit ook op een goede manier gebeurt. Bijvoorbeeld: als de gemeente belooft om zich in te zetten om mensen aan het werk te helpen en daar geld voor over heeft, dan kijken wij of de gemeente ook echt z'n best doet, het geld op de juiste plek komt, en of er iets bereikt wordt.

Het invullen van de vragenlijst kost ongeveer 5 minuten, en deelname is anoniem

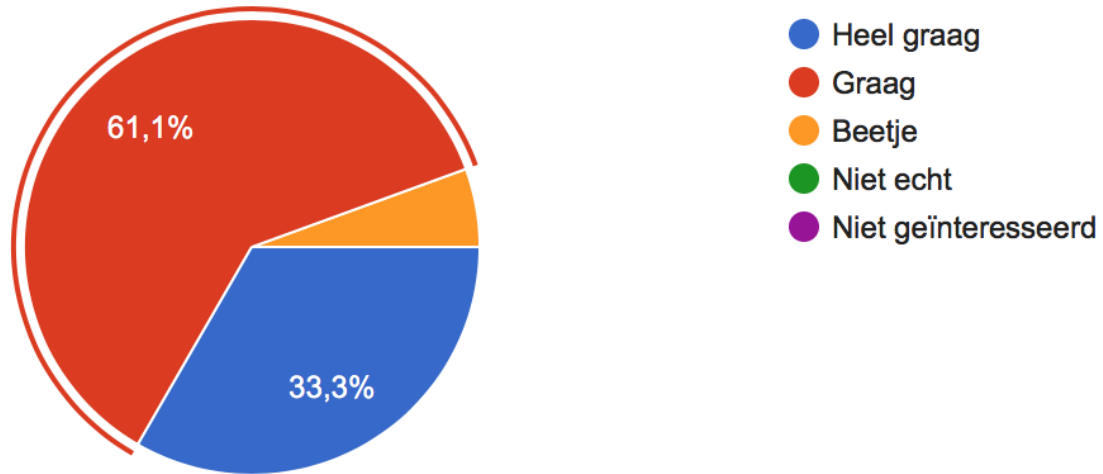
VOLGENDE

Pagina 1 van 12

1 | Wilt u weten waaraan de gemeente haar geld besteed?

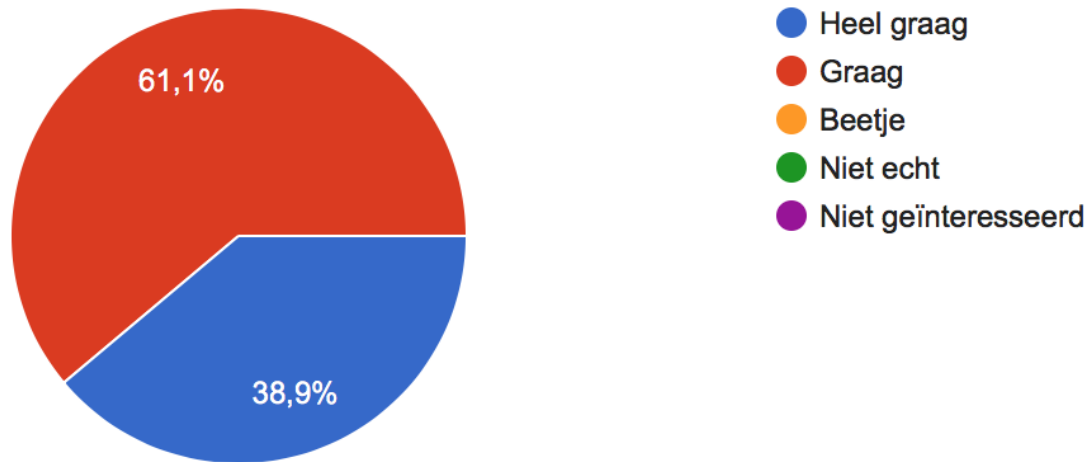
18 reacties

2 | Wilt u weten wat de gemeente met het geld bereikt?

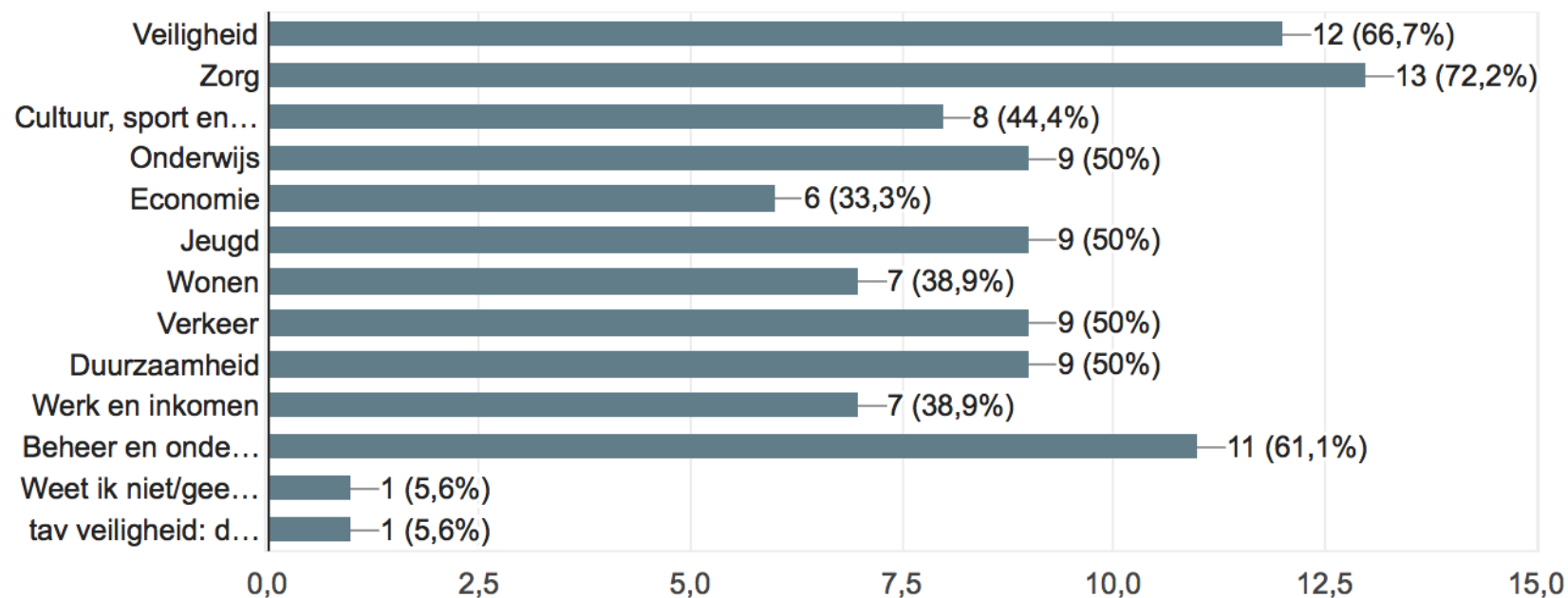
18 reacties

3 | Voor welke onderwerpen wilt u weten hoe de gemeente haar geld besteedt (meerdere antwoorden mogelijk)?

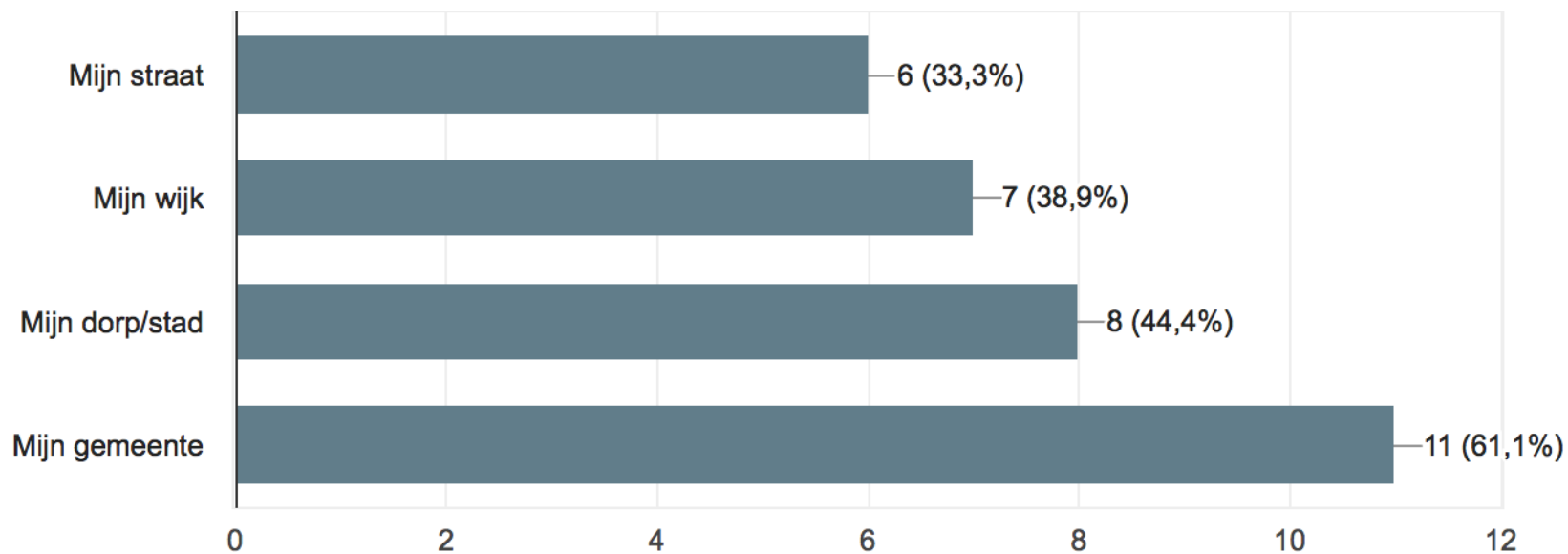

18 reacties

4 | Ik wil vooral informatie ontvangen over (meerdere antwoorden mogelijk):

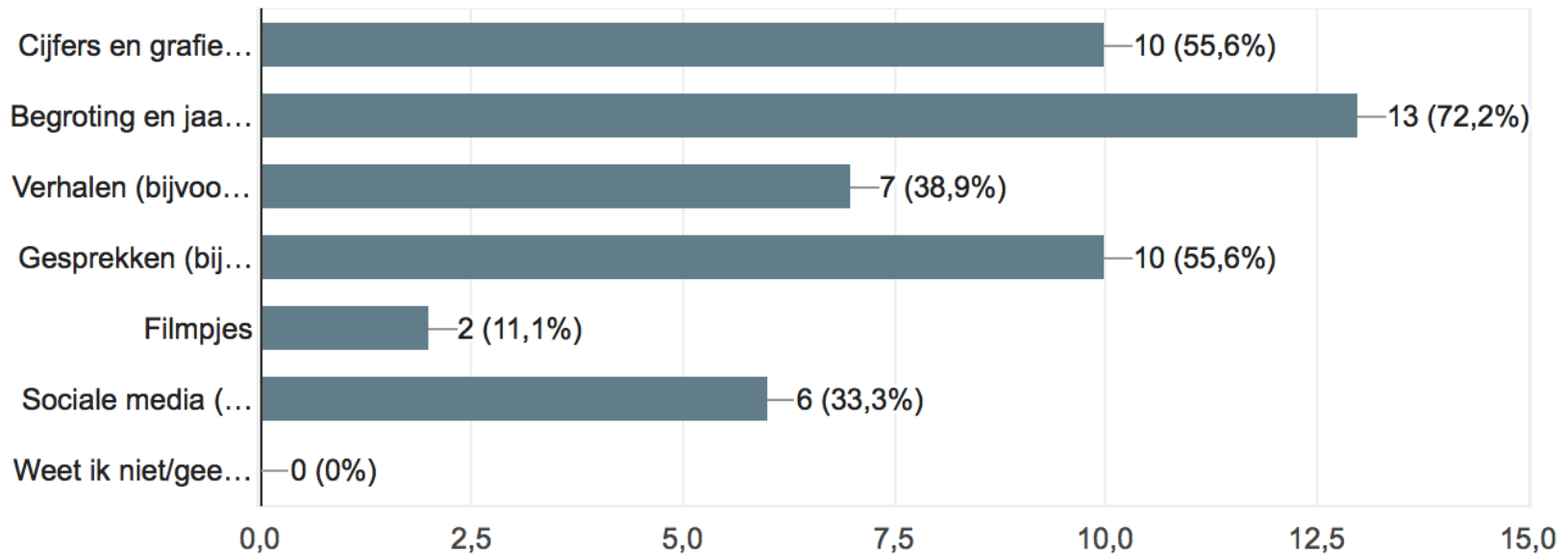
18 reacties

5 | Op welke manier wilt u graag dat de gemeente informatie beschikbaar stelt over hoe ze het geld besteedt (meerdere antwoorden mogelijk)?

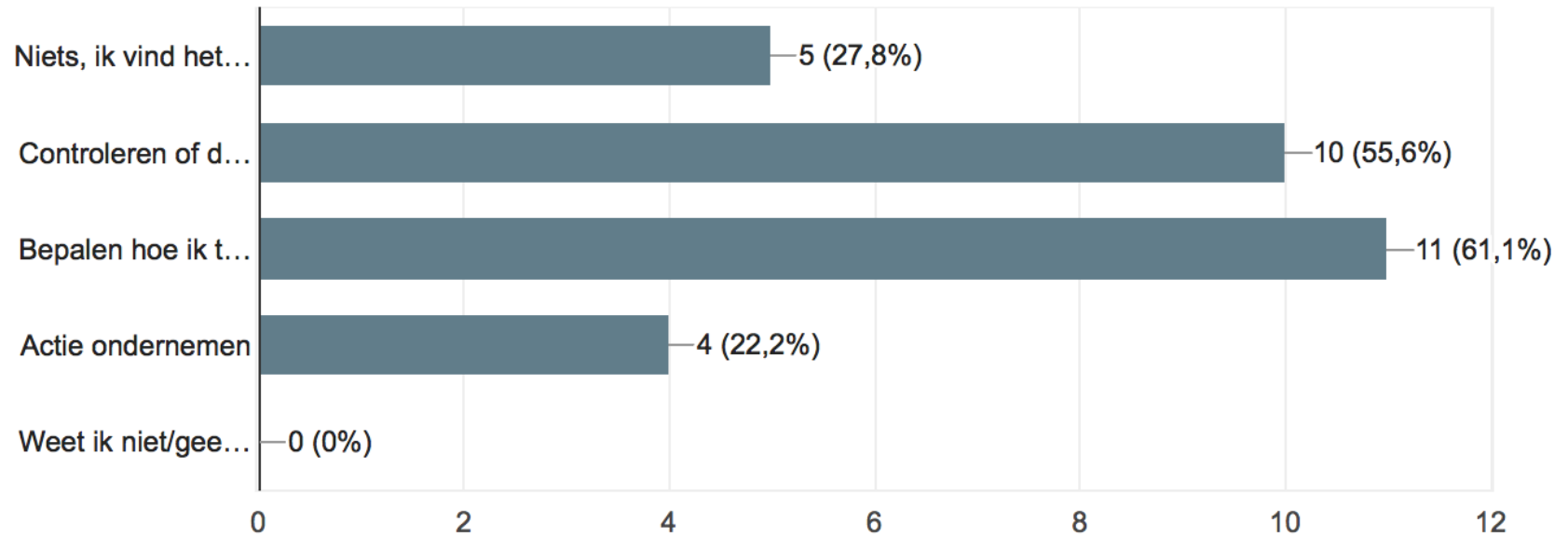
18 reacties

6 | Wat wilt u met deze informatie doen?

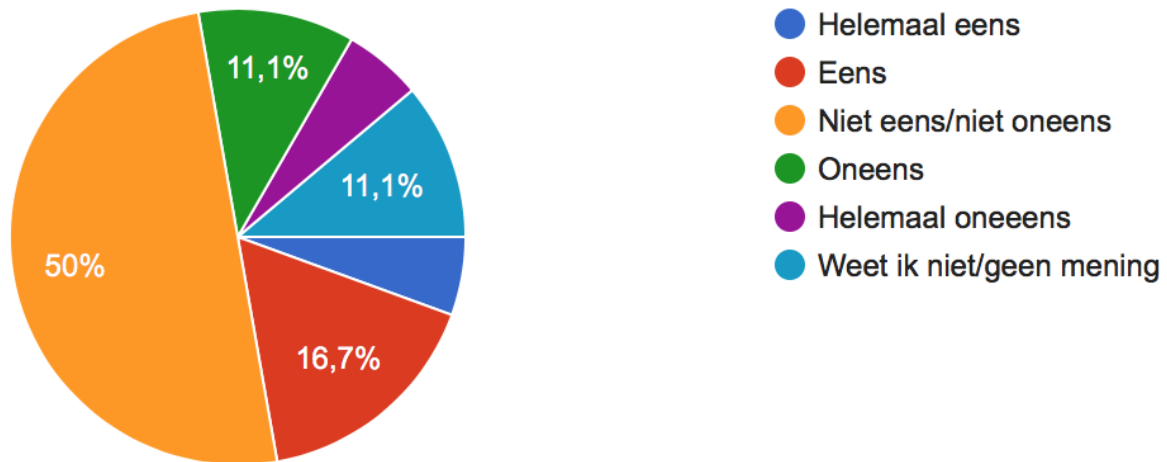
18 reacties

7 | Stelling: ik vind dat mijn gemeente goed aangeeft waar zij het geld aan besteedt.

18 reacties

8 | U bent het eens met de stelling dat de gemeente goed aangeeft waar zij het geld aan besteedt. Wat gaat hierin goed?

4 reacties

Raadsvergaderingen over fin. verantwoording zijn laagdrempelig

Beheer en onderhoud plus onderwijs

Dat de gemeente goed aangeeft waar zij het geld aan besteedt zijn de ontwikkelingen die ik in de gemeente waarneem aan bedrijvigheid rondom in de gemeente, mijn omgeving gaat niet mopperen of nawijzen, de vrolijkheid onder mijn kennissen, enz.
ik mis pagina 11 van 12 !

bv. onderhoud (groen) is zichtbaar voldoende, geen excessen bv in de zorg

8 | U bent het niet eens met de stelling dat de gemeente goed aangeeft waar zij het geld aan besteedt. Wat kan de gemeente hierin beter doen?

3 reacties

Informatie toegankelijk maken voor geïnteresseerde

beter communiceren

Voorlichting aan de inwoners is niet duidelijk en voor iedereen toegankelijk.

Verslag van groepsinterview Spotdag 2017 gemeente Brummen. De burger als armchair auditor.

Brummen, 14 november 2017. 20.00 – 21.15 uur.

4 deelnemers, 3 leden RKC, 1 vertegenwoordiger Algemene Rekenkamer

Leidraad voor het gesprek was de leidraad in de 'toolkit' voor een groepsinterview. Voorafgaand was ook de elektronische enquête uitgezet en ook door deze deelnemers ingevuld. In elk geval door 3 van de 4.

Welkom en introductie. Deelnemers hebben de cursus 'politiek actief' in Brummen gevolgd.

Vraag 1

Voor welke onderwerpen wilt u graag weten op welke wijze de gemeente haar geld besteedt?

In alle financiële onderwerpen, ik wil graag weten wat er betaald wordt, en wat de kosten zijn.

Bouwtechnische onderwerpen. Laatst stortte er ergens een vloer in (Eindhoven). Wie heeft dan uitgerekend dat die vloer goed was? Heeft de Rekenkamer dat dan niet gecontroleerd?

Zorg en welzijn. Dat is de basis voor inwoners van de gemeente. Daar gaat het om. Iedereen moet kunnen meedoen. Ook aan het maatschappelijk verkeer. Ook integratie.

Veiligheid. Waarom is die sporthal aan de buitenkant van de ring geplaatst? Zodat alle kinderen een drukke weg en spoorwegovergang over moeten en ver moeten fietsen? En ook in het donker.

Verkeer. Er is een nieuwe rondweg. Hoe is die gefinancierd? (provincie, gemeente?) Gaat de RKC daarover? En hoe zit dat met de wegen in het buitengebied. Wie financiert en onderhoudt die?

Duurzaamheid. Dat gaat iedereen aan. De gemeente heeft wel verschillende potjes voor duurzaamheid, maar wat gebeurt daarmee? Wordt er wel genoeg aandacht aan duurzaamheid gegeven?

We onderbreken de interviewvragen om meer uitleg over het werk van de RKC en de ARK te geven. Er ontstaat discussie over de onafhankelijkheid van de RKC (vooral als er gemeenteraadsleden in zouden zitten, wat in Brummen niet het geval is). Deelnemers hebben ook behoefte aan meer informatie én vindbaarheid van de RKC.

Vraag 2 Dit is een door de RKC ingelaste vraag.

Wat denkt u dat burgers graag zouden willen weten?

Wat doen 'ze'? Vaak hoor je 'ze doen niets', vooral als er iets niet voldoet. Wat doen ze eigenlijk bij de gemeente? De informatie wat de gemeente doet is niet makkelijk te vinden. (Pas in het midden van het huis-aan-huis-blad). Het begint ermee dat informatie communicatief aantrekkelijk, toegankelijk moet zijn. Brummen doet dat best goed.

Mensen willen dingen weten die aan hun directe leefomstandigheden/leefomgeving/belang raken. B.v. onderwijs als je kleine kinderen hebt, ouderenzorg als je oud bent. Informatie moet op dat moment makkelijk vindbaar zijn.

Mensen vinden het belangrijk dat het verloederen tegengegaan wordt. Sommige straten zien er soms niet uit. Mensen willen weten wat de gemeente doet in de openbare ruimte.

Een ander voorbeeld is het Koppelplein. Als de gemeente hier beleid voert om alle winkels te verplaatsen van het ene naar het andere plein is er een sterfhuisconstructie en gaat de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van het plein achteruit.

Mensen willen weten hoe het zit met verkeer en duurzaamheid. (Ik ben niet anders dan andere burgers)

Vraag 3.

Wat voor soort informatie heeft u daarvoor nodig?

Kraampje op de markt, bemand door wisselende partijen en de RKC.

Krant, én de website van de gemeente. Ook elektronische nieuwsbrieven kan. Maar niet alle burgers hebben internet/een smartphone. Een balie moet ook gewoon beschikbaar zijn.

Weekbladen, kranten, huis- aan huisbladen. Filmpjes mag ook.

Discussie zoals vanavond, echte ontmoeting en uitwisseling met mensen.

Inloopsprekuren van College. Eigenlijk zou dit er ook in de avonduren moeten zijn.

Algemeen: Brummen doet het best goed.

We laten de uitslag van de elektronische enquête zien. Deze roept vooral herkenning op qua onderwerpen (vraag 1) en de behoefte aan informatie die wel algemeen gedeeld wordt.

Vraag 4.

Wat wilt u met deze informatie doen? Waarom wilt u informatie krijgen/hebben?

Opletten of het zo is. Of het klopt met de praktijk, met de werkelijkheid. Als dat zo is geeft dat vertrouwen.

Ik krijg daardoor meer interesse en betrokkenheid.

Ik houd met de informatie raadsleden scherp. Ik vertel hen iets wat ik weet en dan hoop ik dat ze er iets mee gaan doen. Zo vraag ik ook naar toekomstbeeld bijvoorbeeld ten aanzien van mantelzorgers.

Ik vertel informatie altijd door. Ik deel het met anderen. Ik heb er vertrouwen in dat er dan wat mee gebeurt.

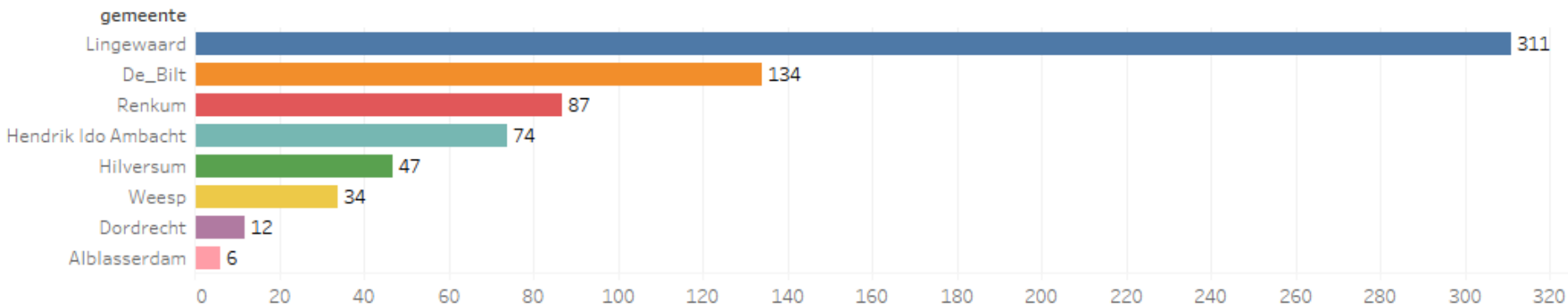
Algemeen: over het algemeen wordt er te weinig naar burgers geluisterd.

Vraag 5. Wilt u nog iets anders zeggen?

Belangrijk dat de RKC en het werk van de RKC/ARK ook vindbaar is, bekend is bij de inwoners.

Ik maak me zorgen over AMA's als ze 18 jaar worden. Wie let er dan nog op ze? Wat gebeurt er met ze? (Ik vertel dit maar, misschien gaat iemand er dan wat aan doen).

Terugkoppeling kwantitatieve resultaten

Wilt u weten waaraan de gemeente het geld besteedt?

gemeente	0	heel graag	graag	beetje	niet echt	niet geïnteresseerd	Grand Total
Alblasserdam		50,00%	50,00%				100,00%
De_Bilt		47,76%	47,01%	5,22%			100,00%
Dordrecht		66,67%	16,67%	8,33%		8,33%	100,00%
Hendrik Ido Ambacht		21,62%	27,03%	10,81%	6,76%	33,78%	100,00%
Hilversum	2,13%	57,45%	31,91%	4,26%		4,26%	100,00%
Lingewaard	0,96%	51,13%	44,69%	2,57%	0,32%	0,32%	100,00%
Renkum	1,15%	54,02%	39,08%	5,75%			100,00%
Weesp	2,94%	52,94%	35,29%	5,88%	2,94%		100,00%

Wilt u weten wat de gemeente met het geld bereikt?

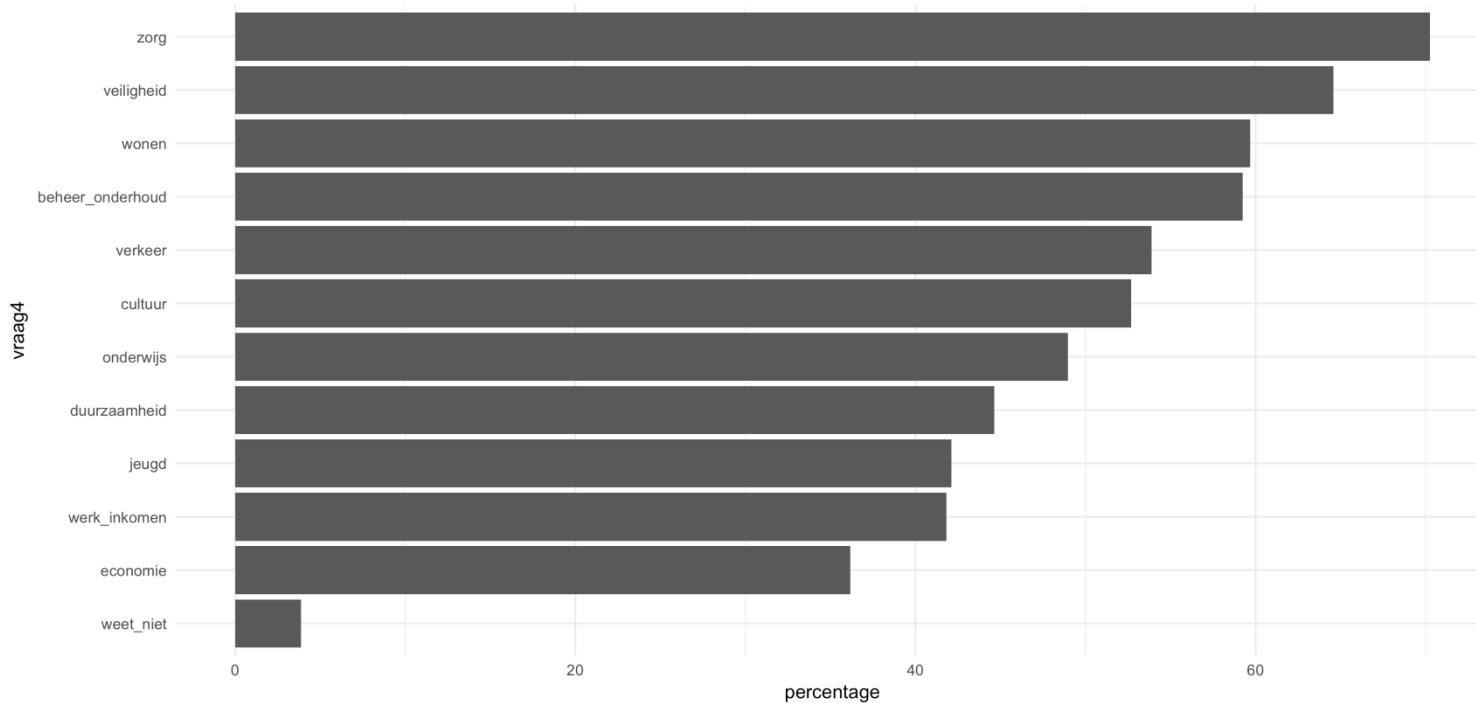

gemeente	0	heel graag	graag	beetje	niet echt	niet geïnteresseerd	Grand Total
Alblasserdam		50,00%	50,00%				100,00%
De_Bilt		47,76%	49,25%	2,99%			100,00%
Dordrecht		75,00%	8,33%	8,33%	8,33%		100,00%
Hendrik Ido Ambacht		18,92%	31,08%	8,11%	8,11%	33,78%	100,00%
Hilversum	2,13%	55,32%	34,04%	4,26%		4,26%	100,00%
Lingewaard	0,64%	50,48%	45,34%	3,54%			100,00%
Renkum		56,32%	41,38%	2,30%			100,00%
Weesp	2,94%	58,82%	35,29%	2,94%			100,00%

Voor welke onderwerp wilt u weten hoe de gemeente haar geld besteedt?

Voor welke onderwerpen wilt u weten hoe de gemeente haar geld besteedt?

Ik wil vooral informatie ontvangen over ...

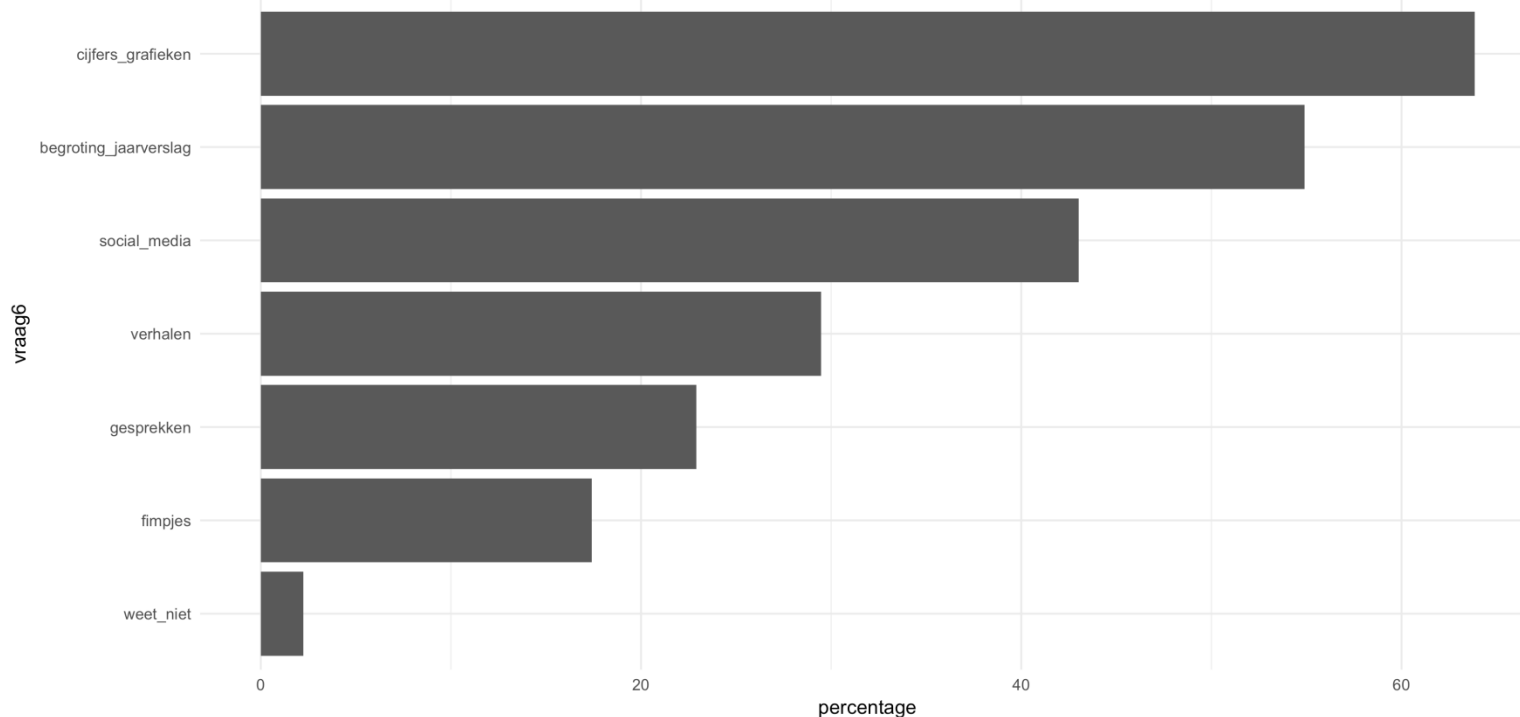

gemeente	0	mijn straat	mijn wijk	mijn dorp/stad	mijn gemeente	Grand Total
Alblasserdam			33,33%	33,33%	33,33%	100,00%
De_Bilt		2,99%	18,66%	23,88%	54,48%	100,00%
Dordrecht			8,33%	16,67%	75,00%	100,00%
Hendrik Ido Ambacht	37,84%	2,70%	10,81%	1,35%	47,30%	100,00%
Hilversum	4,26%	4,26%	21,28%	38,30%	31,91%	100,00%
Lingewaard	0,96%	3,54%	13,50%	39,23%	42,77%	100,00%
Renkum		1,15%	5,75%	42,53%	50,57%	100,00%
Weesp	2,94%	2,94%	23,53%	14,71%	55,88%	100,00%

Op welke manier wilt u informatie beschikbaar hebben?

Op welke manier wilt u de informatie beschikbaar?

Wat wilt u met deze informatie doen?

Wat wilt u met deze informatie doen?

